

PROGRAM WYCHOWAWCZY

SAMORZĄDOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
NR 3 IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW

W IŁAWIE

Zatwierdzony przez:

Radę Pedagogiczną w dniu 08.11.2016r.

Podstawą stworzenia Szkolnego Programu Wychowawczego są następujące akty prawne:

- Ustawa o systemie oświaty
- Karta Nauczyciela
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla sześcioletnich szkół podstawowych
- Program polityki prorodzinnej państwa przyjęty 17.11.1998 r. przez Komitet Społeczny RM
- Konstytucja RP art.48,53,70,73
- Konkordat między Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską
- Konwencja Praw Dziecka
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Statut Szkoły

Program Wychowawczy powstał w oparciu o:

- Zadania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla sześcioletniej szkoły podstawowej.
- Analizę potrzeb i oczekiwań uczniów oraz ich rodziców
- Wnioski wypływające z analizy pracy nauczycieli Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 w Iławie
- Wyniki ankiet ewaluacyjnych dla rodziców i uczniów

Założeniem programu wychowawczego szkoły jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkoła ma obowiązek zapewnić uczniom powszechny dostęp do nauki i wychowania, ochronę przed przemocą, a także kierować się zawsze dobrem ucznia, troską o jego zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z zachowaniem poszanowania godności osobistej.

Za wychowanie dzieci odpowiadają rodzice, szkoła wspomaga ich w działaniach wychowawczych. Wszystkie osoby pracujące w szkole zajmują się wychowaniem dzieci, jednak pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dzieci są rodzice, od których szkoła oczekuje aktywnej współpracy.

I. Założenia podstawowe Programu Wychowawczego Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 w Ilawie

1. Społeczność szkolną Naszej Szkoły stanowią:

- uczniowie
- ich rodzice
- pracownicy szkoły: dyrekcja, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi.

2. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej współpracują w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.

3. Nasza Szkoła uznaje, że pierwsze i niezbywalne prawa wychowawcze posiadają rodzice, szkoła zaś pełni funkcję doradczo- wspierającą.

4. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i postawą.

5. Wychowanie w Naszej Szkole ma charakter integralny, humanistyczny i indywidualny.

Integralny- obejmuje wszystkie strefy ucznia: fizyczną, psychiczną, duchową i społeczną.

Humanistyczny- stawia w centrum ucznia.

Indywidualny- tempo nauczania, dobór treści i metod uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.

6. Ważną rolę odgrywa wychowanie patriotyczne i wychowanie do wartości (załącznik do programu).

7. Nasz Szkoła wychowuje w chrześcijańskim systemie wartości z poszanowaniem innych wyznań uznających powszechnie przyjęte zasady etyczno- moralne.

II. Cele wychowawcze szkoły

Podstawowym założeniem systemu wychowawczego Naszej Szkoły jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny wychowanka.

1. Wychowanie uczniów w wysokiej kulturze osobistej, szanujących siebie i innych, tolerancyjnych wobec innych wyznań, ras i orientacji.
2. Wychowanie młodego człowieka otwartego na zdobywanie wiedzy i rozszerzanie swoich zainteresowań.
3. Wychowanie młodego człowieka obowiązkowego, odpowiedzialnego i zdyscyplinowanego w realizowaniu swoich zadań.
4. Wychowanie młodego człowieka dbającego o swoje zdrowie i sprawność psychiczną i fizyczną.
5. Uchronienie uczniów przed zagrożeniami wieku dojrzewania: używkami oraz niedostosowaniem społecznym.
6. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
7. Wyrabianie nawyków czytelniczych, zachęcanie uczniów do sięgania po nowe pozycje książkowe.
8. Rozwijanie kompetencji informacyjno - komunikacyjnych.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE BĘDĄCE WYMIAREM PRACY EDUKACYJNEJ KAŻDEGO NAUCZYCIELA.

Każdy nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych i wychowawczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia. Każdy nauczyciel spełnia powinności wychowawcze poprzez:

1. Kształtowanie wszechstronnego rozwoju ucznia: intelektualnego, psychicznego, społecznego, zdrowotnego, estetycznego, moralnego, duchowego,
2. Objęcie szczególną opieką dzieci sześciolletnich, które rozpoczynają także naukę w klasie pierwszej.
3. Rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej.
4. Rozwijanie wśród uczniów idei tolerancji i integracji.
5. Wdrażanie uczniów do rzetelnej pracy kierując na osiągnięcie znaczących celów życiowych.
6. Kształtowanie świadomości potrzeby edukacji.
7. Kształtowanie poczucia dobra w uczniach.
8. Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.
9. Przekazywanie wartości moralnych, etycznych zgodnych z zasadami życia społecznego.
10. Kształtowanie postaw dialogu, słuchania i rozumienia innych poglądów.
11. Kształtowanie - rozbudzanie postaw patriotycznych, poszanowania symboli narodowych, przywiązania do tradycji narodowych.
12. Poznanie historii i tradycji rodzinnego miasta i regionu.
13. Rozbudzanie zainteresowań historią naszego kraju.
14. Wdrażanie wychowanka do różnorodnych form działalności społecznej.
15. Wyrabianie nawyków czytelniczych.
16. Wyrabianie umiejętności bezpiecznego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi, w tym także wyszukiwanie i korzystanie z informacji.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLAS.

Zadania nauczyciela wychowawcy:

1. Poznawanie osobowości ucznia, jego zdolności i zainteresowań,
2. Poznawanie warunków życia i stanu zdrowotnego wychowanków,
3. Integrowanie zespołu uczniowskiego.

Wychowawca, aby zrealizować te zadania powinien:

- planować i organizować wspólnie z uczniami i rodzicami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół klasowy,
- wspólnie z uczniami i rodzicami ustalać treści i formy zajęć tematycznych na godziny do dyspozycji wychowawcy zgodnych z ogólnymi zadaniami wychowawczymi szkoły,
- stwarzać klimat zaufania, akceptacji i życzliwości wśród wychowanków w stosunkach z wychowawcą,
- wspólnie z uczniami i rodzicami estetycznie zagospodarować salę lekcyjną,
- przekazywać rodzicom informację o osiągnięciach uczniów,
- czuwać nad frekwencją uczniów,
- na bieżąco rozwiązywać problemy wychowawcze w klasie,
- współdziałać z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uwzględniając i koordynując działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka,
- współpracować z pedagogiem szkolnym i psychologiem w rozpoznawaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
- przekazywać rodzicom informację o instytucjach wspierających dziecko i rodzinę,
- systematycznie, starannie i terminowo prowadzić dokumentację klasy (dziennik lekcyjny, arkusze ocen, zeszyt korespondencji),
- prowadzić zebrania z rodzicami,
- pełnić rolę mediatora w kwestiach spornych pomiędzy uczniem a rodzicami, uczniem a nauczycielem,
- utrzymywać systematyczny kontakt z rodzicami uczniów, udzielać informacji, porad, wskazówek ułatwiających rozwiązywanie problemów dzieci,
- systematycznie obserwować i oceniać zachowania uczniów,
- wspierać rodziców w działaniach wychowawczych,
- w uzasadnionych przypadkach zwracać uwagę na zaniedbywanie przez rodziców obowiązków wobec dziecka, podejrzenia stosowania przemocy w domu, powiadamia o tym pedagoga, psychologa szkolnego,
- opracować klasowy plan wychowawczy w porozumieniu z rodzicami w oparciu o

Program Wychowawczy Szkoły i Szkolny Program Profilaktyki,

- umożliwiać uczniom prezentowanie swego stanowiska wobec aktualnych problemów społecznych i politycznych drogą dialogu i tolerancji dla przejawianych postaw,
- budzić zainteresowania uczniów życiem i potrzebami środowiska poprzez prace społeczno – użyteczne na rzecz szkoły, ochrony środowiska,
- rozwijać u uczniów umiejętności i nawyki podejmowania samodzielnej decyzji w zakresie planowania, samokontroli i samooceny,
- konsekwentnie egzekwować wypełnianie obowiązków wynikających ze Statutu Szkoły

POWINNOŚCI PEDAGOGA SZKOLNEGO

W zakresie profilaktyki wychowawczej

1. rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego,
2. opracowywanie wniosków dotyczących uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej,
3. rozpoznawanie sposobów spędzania czasu wolnego przez uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej,
4. stwarzanie uczniom wymagającym szczególnej opieki i pomocy wychowawczej możliwości udziału w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz w innych zorganizowanych formach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
5. udzielanie pomocy wychowawcom i nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze,
6. współpraca z organizacjami młodzieżowymi w zakresie wspólnego oddziaływania na uczniów wymagających szczególnej opieki i pomocy wychowawczej,
7. współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w celu lepszego zdiagnozowania przyczyn problemów dydaktyczno – wychowawczych uczniów,
8. współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę.

W zakresie indywidualnej opieki pedagogiczno-psychologicznej

1. udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych,
2. udzielanie porad uczniom w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych,
3. udzielanie porad i pomocy uczniom posiadającym trudności w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych,
4. przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego młodzieży,
5. udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej po traumatycznych przejściach,
6. pedagogizacja rodziców.

Rada Pedagogiczna:

1. Czuwa nad realizacją programu wychowawczego szkoły, opiniuje go oraz wysuwa ewentualne wnioski.
2. Podsumowuje działalność w zakresie realizacji zamierzeń programu wychowawczego.
3. Stymuluje pożądane wpływy ze środowiska zewnętrznego na uczniów szkoły.
4. Udziela fachowych i kompetentnych informacji dotyczących źródeł zachowania się ucznia.
5. Współdziała z rodziną pomagając jej w wychowaniu dzieci, kreuje pożądany model wychowania.

Dyrektor szkoły:

1. Planuje, organizuje, kontroluje oraz koordynuje wszelkie poczynania zmierzające do realizacji Programu Wychowawczego.
2. Współdziała z Radą Pedagogiczną oraz Radą Rodziców.

Rada Rodziców:

1. Opiniuje Program Wychowawczy szkoły oraz wysuwa ewentualne uwagi dotyczące form realizacji Programu Wychowawczego.
2. Prezentuje interesy wychowawcze rodziców.
3. Współdecyduje o metodach i formach wychowania swoich dzieci w szkole.
4. Kształtuje prawidłowe relacje: szkoła - wychowawca - uczeń - rodzic.
5. Współdziała z Radą Pedagogiczną i Dyrektorem.
6. Współpracuje ze szkołą realizując Program Wychowawczy.

Samorząd Uczniowski:

1. Jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.
2. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec Dyrekcji i Grona Pedagogicznego.
3. Inicjuje działania dotyczące życia uczniów.
4. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

5. Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły.
6. Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje.
7. Wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej. Praca wychowawcza w szkole obejmuje również udział uczniów w obchodach uroczystości państwowych i lokalnych.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI.

1. Współdziałanie nauczycieli i rodziców/opiekunów ma prowadzić do stworzenia możliwie najlepszych warunków wszechstronnego rozwoju dziecka.
2. Współpraca jest prowadzona na zasadzie wzajemnego szacunku i rozumienia racji obu stron, co oznacza, że:
  - a) szkoła wspomaga rodziców w wychowaniu, nie naruszając wyznawanych przez nich wartości,
  - b) rodzice współtworzą, znają i akceptują szkolny system wychowawczy.
3. Nauczyciele i rodzice wymieniają się informacjami o potrzebach edukacyjnych oraz intelektualnych i fizycznych możliwościach dziecka.
4. Wszystkie informacje przekazywane są rzeczowo, szczerze i życzliwie.
5. Ewentualne konflikty między nauczycielami i rodzicami rozwiązywane są w atmosferze wzajemnego zrozumienia.
6. Współpracujące strony przestrzegają przyjętych zasad.
7. Obszary współpracy między rodzicami i nauczycielami:
  - a. wzajemne przekazywanie informacji na temat dziecka,
  - b. planowanie i stymulowanie rozwoju dziecka,
  - c. rozwiązywanie problemów dziecka,
  - d. zapobieganie zagrożeniom,
  - e. przestrzeganie wspólnych ustaleń,
  - f. ustalanie wspólnych celów i wartości,
  - g. wzajemne poszanowanie praw i kompetencji.
8. Formy współpracy:

- a. zebrania klasowe,
- b. dni otwarte szkoły,
- c. konsultacje indywidualne,
- d. uroczystości szkolne i klasowe,
- e. zajęcia otwarte dla rodziców,
- f. opieka sprawowana przez rodziców w czasie imprez (np. dyskoteki),
- g. inne, jeśli wynika to z potrzeb szkoły.

9. Współdziałanie rodziców i nauczycieli uwzględnia prawo rodziców do:

- 1) znajomości zasad i zamierzeń dydaktyczno – wychowawczych w danej klasie i szkole, poznania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania ucznia,
- 2) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat zachowania, postępów i trudności w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach swojego dziecka,
  - a) uczestniczenia w organizacji wycieczek i uroczystości szkolnych,
- 3) udziału w tworzeniu Szkolnego Programu Profilaktyki i Programu Wychowawczego Szkoły.

Zadania rodziców:

- Rodzice świadomie współpracują ze szkołą zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.
- Rodzice uczestniczą w zebraniach rodziców, dniach otwartych, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
- Rodzice utrzymują stały kontakt z wychowawcą klasy w celu lepszego poznania ucznia zarówno w środowisku szkolnym, jak i domowym.
- Rodzice dbają o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
- Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez dzieci.

III. ZADANIA I CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Rozwój społeczny

I. Kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartości wyniesionych z domu

Cele operacyjne klasy I-III	Cele operacyjne klasy IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje miejsce w rodzinie; - okazuje szacunek rodzicom i rodzeństwu; – aktywnie uczestniczy w życiu rodziny; - potrafi odróżnić dobro od zła; - czuje się odpowiedzialny za swoje czyny; - potrafi okazać uczucie empatii.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okazuje szacunek rodzicom i innym członkom rodziny; - przygotowuje się do pełnienia ról w rodzinie i społeczeństwie; - zna swoje miejsce w rodzinie; - rozumie wartość, funkcję i rolę rodziny w życiu osobistym człowieka; - rozumie znaczenie pozytywnych uczuć w rodzinie niezbędnych w prawidłowym rozwoju psychiki dziecka; - posiada umiejętność wczuwania się w stany emocjonalne innych ludzi (empatia), a także dostrzega potrzeby własne i innych.

II. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
-----------------------	-----------------------

<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktownie odnosi się do nauczycieli, osób starszych, kolegów; - przestrzega norm i zasad obowiązujących w grupie; - precyzuje swoje poglądy, wyraża swoje myśli i sądy; <ul style="list-style-type: none"> - potrafi słuchać innych; - wywiązuje się ze swoich zadań i obowiązków; - szanuje poglądy i zachowania innych ludzi. 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętność dobrego komunikowania się: potrafi wyrażać swoje opinie i sądy, nie naruszając godności drugiej osoby; - odnajduje swoje miejsce w grupie i w niej działa; - wchodzi w różne role np.: lidera, koordynatora, inicjatora, wykonawcy; - postępuje według przyjętych zasad dobrego zachowania; - szanuje siebie, młodszych kolegów, rówieśników i dorosłych; - odróżnia dobro od zła i reaguje prawidłowo w sytuacjach konfliktowych; - potrafi zaprezentować siebie w grupie rówieśniczej.
---	--

III. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna hymn państwowy i pieśni patriotyczne; - okazuje szacunek dla symboli narodowych; <ul style="list-style-type: none"> - zna sylwetki wybitnych Polaków; - interesuje się historią Polski; 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada poczucie wspólnoty narodowej; - rozumie znaczenie symboli narodowych, zna ich historię; - zna historię miejscowości, regionu, kraju; - pielęgnuje i tworzy tradycje szkoły; - okazuje szacunek dla symboli narodowych; - wykazuje znajomość polskich tradycji i zwyczajów świątecznych;

IV. Kształtowanie świadomości europejskiej i przygotowanie do życia we współczesnym świecie

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, jaka jest rola i miejsce Polski w Europie; - rozwija swoje zainteresowania dotyczące tematyki UE; - zna podstawowe zasady funkcjonowania wspólnoty europejskiej; - przyjmuje postawę ciekawości, otwartości i tolerancji wobec innych kultur. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać osiągnięcia Polski na tle innych narodów; - interesuje się kulturą innych narodów; - poszukuje naszego miejsca w kulturze europejskiej; - zna zagadnienia dotyczące antykorupcji; - uczestniczy w akcjach o charakterze społecznym przeprowadzanych w Europie i na całym świecie.

V. Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej.

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna tradycje i obyczaje swojego regionu; - zna historię własnej miejscowości i regionu; - godnie zachowuje się w miejscach pamięci narodowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna dzieje miejscowości i regionu; - kultywuje tradycje rodzinne, szkolne, lokalne i narodowe; - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji o regionie; - gromadzi informacje i potrafi zaprezentować swój region; - zna miejsca stanowiące nasze dziedzictwo kulturowe; - zna instytucje kulturalne regionu; - czynnie uczestniczy w życiu wspólnoty szkolnej, lokalnej; - rozumie potrzebę zachowania dziedzictwa kulturowego regionu; - dostrzega rolę i znaczenie tradycji w życiu codziennym; - kształtuje postawę szacunku dla tradycji i historii szkoły; - rozumie potrzebę tworzenia tradycji klasowych.

VI. Wdrażanie do życia społecznego i samorządności, kształtowanie postawy .....

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomaga słabszemu koledze w nauce; – stara się nieść pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym; - włącza się w akcje charytatywne; - zna prawa człowieka, dziecka, ucznia; - stosuje się do kodeksu norm klasowych; - jest odpowiedzialny za powierzone mu zadania; - aktywnie uczestniczy w życiu szkoły 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczy w życiu szkoły; - kształtuje postawy prospołeczne; - aktywnie uczestniczy w szeroko rozumianej działalności społecznej; - zna struktury władz państwa, i gminy; - ma świadomość istnienia problemów o charakterze społecznym; - jest odpowiedzialny za powierzone mu zadania; - włącza się w różnego rodzaju akcje o charakterze charytatywnym oraz niesienie pomocy innym i słabszym; - zna prawa człowieka, dziecka, ucznia,

Rozwój Zdrowotny

VII. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, a w szczególności utrwalenie nawyków racjonalnego odżywiania się oraz wdrażanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwija dbałość o własny wygląd i zdrowie; - rozumie potrzebę właściwego planowania dnia; - rozumie konieczność kulturalnego spożywania posiłków oraz zna zasady prawidłowego odżywiania się; - rozumie konieczność wyrabiania i utrwalania nawyków zdrowotno-higienicznych, związanych przede wszystkim z higieną osobistą i otoczenia; - rozumie konieczność prowadzenia zdrowego stylu życia i aktywnego uczestnictwa w zajęciach ruchowych; - zna sposoby radzenia sobie ze stresem; - potrafi w sposób czynny organizować sobie wolny czas; - zna i zachowuje warunki bezpiecznej zabawy ruchowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje starania o własne zdrowie i higienę; - stosuje higienę osobistą na co dzień; - prawidłowo organizuje miejsce do nauki oraz sam proces uczenia się; - planuje rozkład dnia z uwzględnieniem zasad higieny; - zachowuje prawidłową postawę ciała podczas pracy przy biurku; - zna i stosuje podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - zna podstawowe grupy produktów żywnościowych oraz wymienia składniki odżywcze znajdujące się w pokarmach; - zna wpływ aktywności fizycznej na rozwój człowieka; - racjonalnie organizuje czas na obowiązek i wypoczynek; - potrafi zaaranżować i prze prowadzić grę lub zabawę rekreacyjną; - zna i zachowuje warunki bezpiecznej zabawy ruchowej.

Rozwój ekologiczny

VIII. Kształtowanie postawy dbałości o środowisko przyrodnicze

Cele operacyjne I-III	Cele operacyjne IV-VI
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna własne środowisko, dba o nie i czuje się współodpowiedzialny za jego stan; - rozumie konieczność udziału w akcjach proekologicznych krajowych i ogólnoswiatowych; - rozumie pojęcie:” recykling”; - zwraca uwagę na piękno otaczającego świata; - rozumie konieczność współodpowiedzialności wszystkich ludzi za czystość ziemi.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zagrożenia dla środowiska naturalnego i formy jego ochrony; – okazuje szacunek do przyrody; – prezentuje postawy i zachowania proekologiczne na co dzień; – uczestniczy w światowych akcjach proekologicznych ; – segreguje niektóre odpady w swoim domu; – dba o czystość w najbliższym środowisku; - podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS

Plan działań wychowawczych dla klas I – III szkoły podstawowej

Treści (cele wychowawcze)	Efekty oddziaływań
Nabywanie umiejętności współpracy w grupie rówieśniczej.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -stosuje się do poleceń nauczyciela, - ma poczucie przynależności do klasy, - współtworzy i respektuje normy zachowań w klasie, - uczy się odpowiedzialności za działanie i wizerunek grupy, - dba o rzeczy własne i innych oraz mienie szkoły.

<p>Kształtowanie nawyków kultury i higieny osobistej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje podstawowe zasady grzecznościowe, - nie skarży, mówi prawdę, - stosuje zasadę: „Jeden mówi wszyscy słuchają”, - dba o swój wygląd zewnętrzny i o czystość wokół siebie.
<p>Wyrabianie szacunku do symboli narodowych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna nazwę ojczyzny, jej barwy narodowe i godło, - wie, jak zachować się wobec symboli narodowych, - jest dumny ze swojego kraju i przez swoje zachowanie i naukę chce być dobrym Polakiem.
<p>Ugruntowanie zasad właściwego zachowania.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady dobrego zachowania, - umie w kulturalny sposób komunikować się z innymi (rozmawia- nie krzyczy), - odnosi się z szacunkiem do ludzi starszych, - porządkuje salę lekcyjną po zakończonych zajęciach.
<p>Wyrabianie szacunku do tradycji szkoły.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna historię swojej szkoły i jej tradycje, - uczestniczy w uroczystościach szkolnych i szkolnych obchodach świąt narodowych, - przychodzi na uroczystości odświętnie ubrany.
<p>Kształtowanie przyjaznego i życzliwego</p>	<p>Uczeń:</p>

<p>stosunku do przyrody.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma pozytywny stosunek do otaczającej go przyrody, - czuje się częścią otaczającego go środowiska, - dba o rośliny w klasie oraz o czystość swojego otoczenia, - pomaga ptakom i zwierzętom w zimie.
<p>Nabywanie umiejętności właściwego zachowania się w sytuacji trudnych i konfliktowych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa i obowiązki, - rozróżnia dobro i zło w różnych, codziennych sytuacjach, - wie, do kogo zwrócić się o pomoc, - właściwie reaguje na krzywdę innych.
<p>Wzmacnianie więzi z rodziną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest świadomy, że rodzina stanowi wartość w jego życiu i ma wobec niej obowiązki, - zna historię i zwyczaje swojej rodziny, - pamięta o uroczystościach rodzinnych i świętach, - zaprasza członków rodziny na uroczystości klasowe i szkolne.
<p>Wyrabianie nawyków czytelniczych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że czytanie jest wartością, - chętnie czyta książki, - bierze udział w konkursach czytelniczych i literackich organizowanych przez bibliotekę szkolną i miejską.
<p>Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzysta z wybranych programów

	<p>komputerowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi znaleźć informacje na podany temat, - bezpiecznie korzysta z internetu, znając i rozumiejąc zagrożenia z tym związane.
--	---

Plan działań wychowawczych dla klas IV – VI szkoły podstawowej

klasa IV

Treści (cele wychowawcze)	Efekty oddziaływań
Kształtowanie umiejętności komunikowania się z dorosłymi i rówieśnikami.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich, - umie aktywnie słuchać, - zna zasady kulturalnej dyskusji, - umie wyrazić swoje zdanie.
Kształtowanie umiejętności samodzielnego planowania swojej pracy.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planuje swój wolny czas, - planuje swój czas pracy, - zna zasady higieny pracy umysłowej.
Doskonalenie nawyku bezpiecznego poruszania się w szkole.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady bezpiecznego poruszania się w szkole, - umie zachować się w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych.
Kształtowanie samodyscypliny.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony,

	<ul style="list-style-type: none"> - umie zachować się w różnych sytuacjach, - dostrzega własne potrzeby i możliwości.
Rozwijanie zainteresowań historią swojej szkoły i historią swojego miasta.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje najbliższe środowisko, - zna historię swojej szkoły, miasta, - zna sylwetę patrona swojej szkoły.
Wyrabianie nawyków czytelniczych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chętnie wypożycza i czyta książki, - czerpie z tego satysfakcję, - wykorzystuje książki jako źródło informacji, - bierze udział w konkursach czytelniczych i literackich.
Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porusza się po wybranych programach komputerowych, - nabył umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji, - bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem, - bezpiecznie korzysta z internetu.

Klasa V

Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w różnych dziedzinach życia, radzenie sobie z własnymi emocjami.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie słuchać innych stara się rozumieć ich uczucia, - jest tolerancyjny, szanuje poglądy drugiego człowieka.
--	---

<p>Uczenie poszanowania godności osobistej, nietykalności cielesnej, szacunku dla innych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie przejawia zachowań agresywnych w mowie i czynach, - zachowuje się asertywnie, - umie rozwiązywać konflikty na drodze negocjacji.
<p>Kształtowanie aktywnego i krytycznego odbioru dóbr kultury.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma potrzebę korzystania z dóbr kultury, - umie dokonać krytycznego wyboru programu telewizyjnego, czasopisma.
<p>Wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań historią własnego regionu.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad higienicznego stylu życia, - rozpoznaje produkty szkodliwe dla zdrowia, - wie, jak unikać nałogów i używek, - uprawia sport. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna historię swojego miasta i regionu, miejscowe legendy, - zna najważniejsze zabytki swojego miasta, regionu, - zna sylwetki wybitnych mieszkańców swojego miasta i regionu.
<p>Wyrabianie nawyków czytelniczych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chętnie wypożycza i czyta książki, - czerpie z tego satysfakcję, - wykorzystuje książki jako źródło informacji, - bierze udział w konkursach czytelniczych i literackich.

<p>Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem, - ma świadomość zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i internetu, - komunikuje się za pomocą technologii informacyjno – komunikacyjnej, - wyszukuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł, - wykorzystuje komputer do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin, a także do rozwijania zainteresowań.

Klasa VI

<p>Kształtowanie aktywności intelektualnej, odwagi i wiary w siebie oraz odporności psychicznej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość swoich wad i zalet, - zna sposoby radzenia sobie ze stresem, - ma świadomość życiowej użyteczności przedmiotów szkolnych oraz spójności wszystkich dziedzin wiedzy.
<p>Rozbudzanie dążenia do osiągnięcia celów i odnalezienia własnej drogi życiowej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje potrzeby i potrafi ocenić własne możliwości, - umie pokonywać trudności, - umie dokonywać właściwych wyborów i przewidywać skutki własnych zachowań, - umie ponosić odpowiedzialność za swoje czyny.

<p>Rozwijanie postawy szacunku, zrozumienia i chęci niesienia pomocy.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie współdziałać z innymi ludźmi, jest życzliwy i przyjazny, - okazuje szacunek i chętnie pomaga potrzebującym, - dostrzega potrzeby własne i innych, - przyjmuje pomoc jako objaw koleżeństwa i stara się ją odwzajemnić.
<p>Wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia współczesnego świata, - nie ulega nałogom, umie odmawiać, - zna konsekwencje zdrowotne palenia tytoniu, picia alkoholu, zażywania narkotyków i innych środków odurzających.
<p>Budowanie postawy patriotycznej.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę uczestniczenia w obchodach świąt państwowych, - zna najważniejsze instytucje państwowe, - zna sylwetki wielkich Polaków.
<p>Wyrabianie nawyków czytelniczych.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chętnie wypożycza i czyta książki, - czerpie z tego satysfakcję, - wykorzystuje książki jako źródło informacji, - bierze udział w konkursach czytelniczych i literackich.
<p>Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznie posługuje się komputerem i jego oprogramowaniem,

	<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i internetu, - komunikuje się za pomocą technologii informacyjno – komunikacyjnej, - wyszukuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł, - wykorzystuje komputer do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin, a także do rozwijania zainteresowań.
--	--

NASZ ABSOLWENT:

- * ma poczucie własnej godności i wartości;**
- * wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce;**
- * potrafi dokonać samodzielnych wyborów;**
- * jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje i wybory;**
- * potrafi kształtować i rozwijać swoje zainteresowania;**
- * potrafi w sposób bezpieczny i świadomy korzystać z nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych;**
- * szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe;**
- * odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości;**
- * rozumie innych i potrafi z nimi współpracować;**
- * radzi sobie w sytuacjach trudnych;**
- * jest otwarty na innych, szczerzy i życzliwy;**
- * jest asertywny;**
- * jest kulturalny;**

* dba o swoje zdrowie i otoczenie.

Formy realizacji działań wychowawczych.

1. Lekcje wychowawcze i pozostałe zajęcia lekcyjne.
2. Lekcje w środowisku naturalnym, „zielone szkoły”.
3. Wycieczki.
4. Spotkania z ciekawymi ludźmi.
5. Gry i zabawy.
6. Imprezy okolicznościowe i środowiskowe.
7. Praca w kołach zainteresowań.
8. Zajęcia świetlicowe.
9. Zajęcia ze specjalistami z różnych dziedzin (np. z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych oraz specjalistycznych instytucji).

Uczniowie szkoły:

1. Uczniowie szkoły korzystają ze wszystkich praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka, a w szczególności mają prawo do:

- edukacji,
- wyrażania swojej opinii,
- swobody swojej wypowiedzi i informacji,
- jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
- życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- wpływania na życie szkoły, przez działalność samorządową,
- uznania i poszanowania tożsamości narodowej,
- swobody myśli oraz przekonań światopoglądowych i religijnych,
- pomocy socjalnej,
- udziału w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły,

- ochrony swego zdrowia i bezpieczeństwa.

2. Uczniowie mają obowiązek:

- przestrzegać ustalonych zasad i porządku w czasie lekcji,
- uzupełniać braki wynikające z absencji,
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa obowiązujących w danej pracowni,
- dbać o mienie szkolne,
- przychodzić do szkoły punktualnie,
- zostawiać odzież wierzchnią w szatni,
- nosić jednolity strój uczniowski,
- dbać o właściwy wygląd (brak makijażu, biżuterii),
- postępowanie z ustalonym kontraktem klasowym,
- po dzwonku na lekcje ustawić się przed salą lekcyjną,
- przebywać na terenie szkoły przez cały czas trwania zajęć w danym dniu,
- po dzwonku na przerwę opuścić salę lekcyjną,
- dbać o bezpieczeństwo swoje i innych (nie biegać po korytarzu, nie siadać na parapetach, nie otwierać okien),
- właściwie zwracać się do siebie, do nauczycieli i innych pracowników szkoły (nie używać wulgarnych słów),
- nie przynosić i nie stosować używek (nie wolno palić papierosów, pić alkoholu, zażywać środków odurzających),
- przestrzegać ustalonych warunków korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych z absolutnym zakazem używania ich w czasie zajęć edukacyjnych,
- systematycznie uczęszczać do szkoły na zajęcia edukacyjne, należycie do nich się przygotowywać, brać aktywny udział, a także nie zakłócać ich przebiegu przez niewłaściwe zachowanie,
- kulturalnie zachowywać się podczas dyskotek i innych imprez szkolnych,
- usprawiedliwiać nieobecności w ciągu 7 dni po zakończeniu absencji w formie zaświadczenia lekarskiego, oświadczenia rodziców,
- w czasie uroczystości szkolnych nosić tzw. strój galowy.

Harmonogram stałych uroczystości, imprez szkolnych. Ceremoniał szkolny.

Ceremoniał szkolny to opis przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebry sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości imprez szkolnych.

1. **Sztandar Szkoły** dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski – Narodu – Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i właściwych postaw, jego poszanowania.

2. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie, godni takiego zaszczytu.

3. Skład osobowy pocztu sztandarowego:

- chorąży – uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską,
- asysta – dwie uczennice wyróżniające się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską.

4. Kandydatura składu są przedstawione przez samorządy i wychowawców klas na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone.

5. Kadencja pocztu trwa rok – począwszy od dnia uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego

6. Po skończeniu kadencji uczniowie otrzymują pamiątkowe nagrody (wręczane publicznie), a ich nazwiska wpisane są do kroniki szkoły.

7. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim wypadku trzeba dokonać wyboru uzupełniającego.

8. Insignia pocztu sztandarowego:

- białe – czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
- białe rękawiczki.

9. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula.

Uczennice – białe bluzki, ciemne spódnice.

10. Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:

- uroczystości rocznicowych – Konstytucji 3 Maja i Odzyskania Niepodległości.

- Ceremonii ślubowania poczty sztandarowego.

- Ceremonii ślubowania klas pierwszych.

11. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz uroczystościach religijnych.

Harmonogram stałych uroczystości i imprez szkolnych

Tradycja szkolna to powtarzający się układ uroczystości, imprez i zwyczajów zaakceptowany do realizacji przez uczniów, nauczycieli, rodziców. Ma na celu organizację życia szkoły, realizację celów wychowawczych oraz integrację społeczności szkoły.

Lp.	Cele i wartości	Zadania wychowawcze	Sytuacje
1.	Ojczyzna, patriotyzm, wolność, niepodległość, szacunek do przeszłości, wartości, symbole narodowe.	- dbałość o tradycję i ceremoniał szkoły, - wykształcenie szacunku dla symboli narodowych i przeszłości, - wyrobienie postaw patriotycznych i solidarności z pokrzywdzonymi.	- uroczysta inauguracja roku szkolnego, - rocznica wybuchu II wojny światowej,
2.	Ochrona i szacunek dla przyrody, sumienność, pracowitość, praca dla innych.	- kształtowanie postawy ekologicznej, - dbałość o estetykę otoczenia, - wdrażanie do pracy na rzecz środowiska i społeczeństwa, - wyrabianie właściwego stosunku do przyrody.	- akcja „Sprzątanie świata”, - wycieczki do lasu, - wycieczki krajoznawcze.
3.	Szacunek, dobre obyczaje,	- kształtowanie właściwej postawy wobec odmiennej	- Dzień chłopaka,

	wspólnota.	<p>plci,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbałość o wzajemne relacje między uczniami, - kształcenie umiejętności dobrej zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dzień Kobiet, - zabawy klasowe, - imprezy szkolne.
4.	Nauka, wykształcenie, szacunek, pamięć, dobre obyczaje.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwego stosunku do pracowników oświaty, - integracja środowiska szkolnego, uczenie wdzięczności dla pracy nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dzień Edukacji Narodowej, - obchody 50- lecia szkoły.
5.	Pamięć, tradycja, szacunek, dobre obyczaje, wspólnota.	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie szacunku do tradycji, - integracja dzieci, rodziców, nauczycieli poprzez ceremoniał przyjęcia uczniów do poszczególnych grup wiekowych, - rozwijanie samorządności uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Święto Szkoły, - ślubowanie klas pierwszych, - pasowanie na świetliczanina, - pasowanie na czytelnika.
6.	Pamięć, więź z przeszłością, tradycja, dobre obyczaje, patriotyzm.	<ul style="list-style-type: none"> - pamięć o wszystkich nauczycielach, którzy odeszli – złożenie kwiatów, zapalenie światła, - pamięć o bliskich, - opieka nad mogiłami żołnierzy poległych w II wojnie światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wszystkich Świętych, - Dzień Edukacji Narodowej, - rocznica wybuchu II wojny światowej, - rocznica odzyskania niepodległości.
7.	Ojczyzna, patriotyzm, niepodległość, pokój, wolność, tradycja narodowa, symbole.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw patriotycznych, wyrabianie szacunku dla tradycji, przeszłości, symboli 	<ul style="list-style-type: none"> - Narodowe Święto Niepodległości, - Święto Pracy,

		<p>narodowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie wiedzy historycznej o chlubnej przeszłości narodu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Święto Flagi, - żywe lekcje historii.
8.	Zabawa, tradycja, dobre obyczaje.	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o tradycje i zwyczaje szkoły, - rozwijanie samorządności uczniów, - integracja środowiska uczniowskiego w grupach wiekowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy andrzejkowe, - święto dyni, - dyskoteki szkolne, - bal karnawałowy.
9.	Szacunek, patriotyzm, potrzeba niesienia pomocy potrzebującym.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy zrozumienia i szacunku dla osób niepełnosprawnych, - uwrażliwienie na potrzeby ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Dzień Niepełnosprawnych, - Dzień Autyzmu, - zabawa integracyjna „Bawmy się razem”, - wolontariat, - szkolna akcja zbierania plastikowych nakrętek przekazywanych do TPD.
10.	Tradycja szkolna i chrześcijańska, obyczaje i zwyczaje.	<ul style="list-style-type: none"> - podtrzymywanie tradycji, - kształtowanie umiejętności dawania i brania. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mikołajki, - Wigilie klasowe, - udział w akcji „szlachetna paczka” - włączanie się w akcje świąteczne.
11.	Szacunek, odpowiedzialność, koleżeństwo, tolerancja.	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość praw i obowiązków, - kształtowanie postawy 	<ul style="list-style-type: none"> - Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka,

		<p>odpowiedzialnego ucznia, obywatela,</p> <p>- szacunek dla praw innych ludzi,</p> <p>- odpowiedzialność za siebie i innych.</p>	- pogadanki,
12.	Wiara, tradycje, obyczaje, więzi rodzinne.	<p>- kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych oraz wielkanocnych,</p> <p>- praca nad sobą,</p> <p>- wychowanie w duchu wartości chrześcijańskich.</p>	<p>- Adwent,</p> <p>- Święta Bożego Narodzenia,</p> <p>- Święta Wielkanocne</p>
13.	Pamięć, szacunek dla starszych.	<p>- kształtowanie szacunku dla ludzi w podeszłym wieku,</p> <p>- podtrzymywanie łączności między pokoleniami,</p>	<p>- Dzień Babci,</p> <p>- Dzień Dziadka,</p>
14.	Altruizm, bezinteresowność, empatia.	<p>- rozwijanie w uczniach bezinteresownej potrzeby niesienia pomocy,</p> <p>- kształtowanie wrażliwości na cierpienie, bezradność, samotność ,</p> <p>- propagowanie idei wolontariatu.</p>	<p>- Światowy Dzień Chorego,</p> <p>- wolontariat,</p> <p>- akcje charytatywne</p>
15.	Przyjaźń, koleżeństwo, dobre obyczaje.	<p>- umiejętność sprawienia radości innym,</p> <p>- bycie dla drugiego człowieka.</p>	- Walentynki,
16.	Dobre obyczaje, tradycja, wspólnota, zabawa, kultura bycia.	<p>- integracja środowisk uczniowskich,</p> <p>- umiejętność bycia w</p>	<p>- zabawy karnawałowe,</p> <p>- dyskoteki szkolne,</p>

		<p>grupie,</p> <p>- tworzenie sytuacji kulturalnego spędzania czasu wolnego.</p>	- kółka zainteresowań
17.	Dobre obyczaje, szacunek, tradycja.	<p>- podkreślenie roli kobiety, matki, siostry .....,</p> <p>- kształtowanie szacunku dla kobiety i jej pracy,</p> <p>- kształtowanie umiejętności okazywania kobiecie szacunku, miłości.</p>	- Dzień Kobiet
18.	Kultura, sztuka, wartości estetyczne, rozwijanie zainteresowań.	<p>- umiejętność obcowania z kulturą,</p> <p>- uwrażliwienie na piękno literatury i sztuki,</p> <p>- rozwijanie zainteresowań literaturą i sztuką.</p>	<p>- Dni Teatru,</p> <p>- kółko teatralne,</p> <p>- wyjazdy do teatru,</p>
19.	Solidarność, samodzielność, odpowiedzialność.	<p>- kształtowanie przyjaznej, otwartej postawy wobec innych ludzi,</p> <p>- umiejętność nawiązywania znajomości,</p> <p>- edukacja europejska.</p>	<p>- Międzynarodowy Dzień Młodzieży,</p> <p>- bezpieczne korzystanie z nowoczesnych technologii komunikacyjnych,</p>
20.	Kultura zdrowotna, odpowiedzialność, praca nad sobą.	<p>- promowanie zdrowych zasad życia,</p> <p>- kształtowanie wśród młodzieży świadomości dotyczącej zdrowego stylu życia,</p> <p>- świadomość konsekwencji zażywania środków odurzających , picia alkoholu i palenia</p>	<p>- Światowy Dzień Zdrowia,</p> <p>- Światowy Dzień Bez Papierosa,</p> <p>- pogadanki,</p> <p>- warsztaty,</p> <p>- wycieczki,</p> <p>- biwaki,</p>

		<p>papierosów,</p> <p>- wdrażanie do aktywnego wypoczynku,</p> <p>- propagowanie ruchu turystycznego.</p>	- ogniska.
21.	Wiedza, nauka, szacunek do przyrody, praca na rzecz zachowania naturalnego środowiska.	<p>- kształcenie postawy ekologicznej,</p> <p>- uwrażliwienie na potrzebę poszanowania zasobów naturalnych,</p> <p>- wdrażanie do pracy na rzecz ochrony środowiska.</p>	<p>- Dzień Ziemi,</p> <p>- udział w akcji „sprzątanie świata ”</p> <p>- udział w akcji sadzenia lasu,</p>
22.	Szacunek do pracy, historia, solidarność, obowiązek.	<p>- kształtowanie postawy szacunku do pracy,</p> <p>- poszanowanie dla przeszłości.</p>	- Święto Pracy
23.	Ojczyzna, patriotyzm, historia, naród, tożsamość.	<p>- kształtowanie postawy patriotycznej,</p> <p>- wzbogacanie wiedzy historycznej.</p>	- Święto Konstytucji 3 Maja
24.	Wyrabianie nawyków czytelniczych, nauka, wiedza, kultura.	<p>- kształtowanie świadomego odbioru wiedzy,</p> <p>- poszanowanie dla książki i wiedzy,</p> <p>- wychowanie świadomego młodego człowieka.</p>	<p>- Dzień Książki,</p> <p>- lekcje biblioteczne,</p> <p>- aktyw biblioteczny</p>
25.	Pamięć, szacunek, rodzina.	<p>- tworzenie więzi międzypokoleniowych,</p> <p>- szacunek i pamięć dla rodziców,</p>	<p>- Dzień Matki,</p> <p>- Dzień Ojca</p>

26.	Wspólnota, rywalizacja, wytrwałość, praca nad sobą, uczciwość.	- poszanowanie godności i praw dziecka, - integracja zespołów klasowych, - kształtowanie postawy fair play.	- Dzień Dziecka, - Święto Szkoły – zawody sportowe, - festyn rodzinny.
27.	Kultura, integracja, wiedza.	- propagowanie pozytywnych postaw do innych państw i ich kultur i obyczajów, - wdrażanie do zgłębiania umiejętności posługiwania się językami obcymi.	- Dni kultury angielskiej, - zapraszanie obcokrajowców, - kółko językowe
28.	Komunikacja, kultura słowa w sieci, odpowiedzialność, zdobywanie informacji.	- dbałość o bezpieczne korzystanie z nowoczesnych środków informacyjno – komunikacyjnych, - uświadamianie zagrożeń związanych z internetem,	- zajęcia komputerowe, - kółko informatyczne
29.	Nauka, wykształcenie, nagroda.	- dbałość o tradycję i ceremoniał szkolny, - docenienie znaczenia nauki w życiu.	- Zakończenie Roku Szkolnego.

Zasady współpracy wychowawczej ze środowiskiem lokalnym

Środowisko odgrywa ważną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych. Aby właściwie wprowadzić uczniów w rolę społeczne, szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami:

Lokalne władze:

- zapraszanie przedstawicieli władz na uroczystości szkolne,
- udział przedstawicieli władz w zajęciach tematycznych,

- zapoznania uczniów z pracą urzędów.

Sąd, policja:

- współpraca z sądem rodzinnym i kuratorami sądowymi,
- współpraca z dzielnicowymi i specjalistą do spraw nieletnich,
- współpraca z Powiatową Komendą Policji,
- udział w zajęciach tematycznych prowadzonych przez policję.

Placówki kulturalne i oświatowe:

- współpraca z lokalnymi mediami,
- uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, lekcjach bibliotecznych, koncertach,
- wyjściach do kina,
- udział w konkursach organizowanych przez te placówki,
- współpraca z klubami sportowymi działającymi na terenie Ławy.

Placówki oświatowo-opiekuńcze:

- współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w celu pomocy uczniom z trudnościami dydaktyczno-emocjonalnymi,
- współpraca ze świetlicą terapeutyczną,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Caritas i innymi organizacjami charytatywnymi w celu udzielania pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

System Motywacyjny w wychowaniu

I. Wspieranie zachowań pozytywnych.

- 1) Nagradzanie zachowania i aktywność:
  - a) Zauważalny postęp w pracy nad sobą,
  - b) Szczególna aktywność na rzecz klasy, szkoły, środowiska,
  - c) Wzorowa postawa etyczno-moralna np.
    - prawdomówność
    - dzielność i odwaga w przeciwstawianiu się złu,
    - bezinteresowna pomoc,
    - tolerancja i szacunek wobec innych,
    - poszanowanie symboli narodowych,

d) Udział i sukcesy w olimpiadach, konkursach, zawodach,

- przestrzeganie zasad właściwego zachowania,
- celujące i bardzo dobre wyniki w nauce.

2) Stosowane nagrody i wyróżnienia:

- a) Pochwała ustna
- b) Zapis w zeszycie uwag
- c) Pochwała dyrektora szkoły wobec społeczności uczniowskiej,
- d) Świadectwo z wyróżnieniem
- e) List gratulacyjny dla rodziców
- f) Nagroda „Ad astra” za wzorową postawę etyczno- moralną,
- g) Nagrody materialne (rzeczowe, pieniężne, inne)
- h) Na wniosek wychowawcy klasy, zespołu wychowawczego, organizacji uczniowskiej lub innych instytucji nagrody przyznaje: dyrektor szkoły, rada rodziców, samorząd szkolny.

II. Eliminowanie zachowań niewłaściwych

1) Zachowania niewłaściwe:

- a) Notoryczne zaniebywanie obowiązków uczniowskich
- b) Wandalizm
- c) Kłamstwa i oszustwa
- d) Kradzieże
- e) Palenie tytoniu i picie alkoholu
- f) Zażywanie narkotyków
- g) Agresja i przemoc
- h) Naruszanie godności innych

2) Działanie uświadamiające:

- a) Rozmowa nauczyciela lub wychowawcy z uczniem
- b) Rozmowa wychowawcy /pedagoga z rodzicami ucznia
- c) Spisanie kontraktu, obserwacja wywiązywania się ucznia z podjętych postanowień
- d) Spowodowanie zadośćuczynienia lub naprawienie wyrządzonej szkody

3) Zastosowanie środka zaradczego:

- a) Upomnienie ustne
- b) Upomnienie pisemne
- c) Nałożenie na określony czas dodatkowych obowiązków wykonywanych na rzecz klasy, szkoły (np. dyżur w bibliotece szkolnej, w stołówce szkolnej)
- d) Pisemna informacja o nagannym zachowaniu ucznia skierowana do rodziców
- e) Odebranie funkcji pełnionych w klasie, szkole
- f) Udzielenie pisemnej nagany zapisanej w dokumentacjach szkolnych
- g) Przeniesienie ucznia do równoległej klasy

4) Do zastosowania środków zaradczych upoważnieni są:

- a) Społeczność klasowa, uczniowska

- b) Wychowawca
  - c) Nauczyciel zajęć edukacyjnych
  - d) Pedagog
  - e) Dyrektor
- 5) W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły może zawiesić zastosowanie środka zaradczego na czas próby nie dłuższy niż 3 miesiące, jeśli uczeń uzyska poręczenie samorządu uczniowskiego, wychowawców klasy, rady rodziców lub rady pedagogicznej.
  - 6) Wnioskodawca w imieniu szkoły ma obowiązek informowania rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zastosowaniu wobec niego środka zaradczego.
  - 7) Uczeń ma prawo odwołania się od zastosowania wobec niego środka zaradczego w przypadku, gdy uzna, że jest ona niewspółmierna do winy lub gdy znajdują się okoliczności świadczące na korzyść ucznia.
  - 8) Odwołanie rozpatruje dyrektor szkoły/wicedyrektor i powiadamia ucznia, jego rodziców/opiekunów o decyzji w tej sprawie w terminie 14 dni od złożenia odwołania. Decyzja dyrektora/wicedyrektora w sprawie odwołania jest ostateczna.

Działania szkoły w przeciwstawianiu się złu, zagrożeniom i patologiom

W szkole obowiązuje:

- 1) Regulamin postępowania wobec negatywnych zachowań uczniów określający:
  - a) Procedury postępowania w przypadku agresji i dewastacji mienia,
  - b) Procedury postępowania w sprawie nieusprawiedliwionej nieobecności uczniów,
  - c) Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest pod wpływem, alkoholu lub środków odurzających,
- 2) Procedury w sytuacji usiłowania lub zamiaru samobójstwa,
- 3) Procedury interwencji kryzysowej.

Wychowawcy klas ściśle współpracują z rodzicami, pedagogiem szkolnym, dyrekcją, dzielnicowym, poradnią w celu przeciwstawiania się złu i patologiom.

Metody realizacji programu:

1) Metody informacyjne:

- pogadanka,
- spotkania ze specjalistami,
- wycieczki tematyczne,
- praca w oparciu o teksty,
- prezentacje teatralne,

2) Metody edukacyjne:

- realizacja znanych programów z zakresu profilaktyki,
- burza mózgów, dyskusja,
- drama,

- symulacje rozmaitych sytuacji życiowych,
  - techniki uzupełniania zdań, rysunki,
  - gry, zabawy dydaktyczne,
  - uroczystości,
- projekty.

3) Metody działań alternatywnych:

- koła zainteresowań,
- wycieczki i imprezy szkolne i klasowe,
- festyny,
- zajęcia i zawody sportowe.

4) Metody interwencyjne:

- interwencje w środowisku rodzinnym ucznia,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- terapia specjalistyczna indywidualna prowadzone przez specjalistę.

Monitoring i ewaluacja

Program wychowawczy nie jest dokumentem zamkniętym. Ma ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewolucji. Monitoring to systematyczna i rozciągnięta w czasie obserwacja sposobów realizacji przyjętych w Programie celów i zadań wychowawczych.

Ewaluacja to pogłębiona analiza i interpretacja zebranych danych oraz ocena wartości Programu. Badania ewaluacyjne przeprowadza Zespół Wychowawczy według przyjętego harmonogramu i z zastosowaniem opracowanych kryteriów i narzędzi, gwarantujących miarodajność i wiarygodność wyników.

Kryteria ewaluacji Programu Wychowawczego:

1. Celowość

Czy cele wychowania zostały dobrane trafnie z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia szkoły podstawowej?

2. Komunikatywność

Czy Program ma przejrzystą strukturę?

Czy w sposób zrozumiały dla uczniów i rodziców formułuje cele, zadania i formy wychowania szkolnego?

3. Realność

Czy jest możliwy do realizacji w warunkach szkoły?

4. Aktywizacja

Czy Program pobudza do działania wszystkich członków społeczności szkolnej?

5. Jawność

Czy rodzice i uczniowie znają zawarte w Programie cele i świadomie uczestniczą w ich realizacji?

6. Efektywność

Czy da się zaobserwować pozytywne efekty oddziaływania Programu?

7. Spójność

Czy cele i zadania Programu Wychowawczego są spójne z celami i zadaniami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i Statutu szkoły?

Czy wszystkie dokumenty szkolne współbrzmia w założeniach i klimacie z przyjętą w Programie koncepcją wychowawczą?

Czy plany pracy wychowawców klasowych korelują z Programem Wychowawczym?

Narzędzia ewaluacji Programu Wychowawczego:

- kwestionariusze do analizy dokumentacji szkolnej,
- kwestionariusze ankiet i wywiadów ,
- arkusze obserwacyjne.